



Vaasan hallinto-oikeus
vaasa.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus

Valittaja

Laihian kunta
PL 13, 66401 Laihia
laihian.kunta@laihia.fi

Päätös, johon haetaan muutosta

Pohjanmaan liitto, Maakuntavaltuusto 7.4.2025
§ 10 Pohjanmaan maakuntakaava 2050

Valitus Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 VT3-linjauksesta välillä Helsingby–Laihia

Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto hyväksyi kokoukseen 7.4.2025 maakuntakaavan 2050. Maakuntakaavassa hyväksyttiin valtatie 3:n uudeksi tielinjaukseksi välille Helsingby–Laihia vaihtoehto 3A. Kyseinen vaihtoehto kulkisi Laihian kohdalla nykyisen valtatie 3:n pohjoispuolella, vastoin Pohjanmaan liiton aiemmin hyväksymää maakuntakaavaa 2040. Laihian kunta haluaa säilyttää kaavan 2040 mukaisen linjauksen alla esitetyin perustein.

Laihian kunnan kanta

Laihian kunnan maankäyttöä on suunniteltu ja toteutettu huolellisesti useiden vuosikymmenien ajan maakuntakaavojen mukaisesti, viimeksi maakuntakaavan 2040 perusteella. Nyt suunniteltu linjausmuutos maakuntakaavaan tuo kestäättömän tilan kunnan ja kuntalaisten maankäytön suunnitteluun ja toteutukseen niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti.

Laihian kunta on johdonmukaisesti läpi hankkeen ja maakuntakaavan kaavoitusprosessin ajan vaatinut edelleen tielinjaukseksi eteläistä maakuntakaavan 2040 mukaista vaihtoehtoa 2A. Kunnan osayleiskaavakin on laadittu tuon linjauksen perusteella.

Koko tiehankkeen ajan Laihian kunta on jokaisessa kannanotossaan vaatinut vaihtoehdon 2A mukaista linjausta. Yleissuunnitteluun valittu vaihtoehto 3A aiheuttaa kohtalokkaita haittoja paikallisliikenteelle, elinkeinoelämälle ja muulle alueella tapahtuvalle toiminnalle.

Tielinjauksen vaikutukset

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 perustuu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, joista keskeisiä ovat mm. kulttuuriympäristöarvojen turvaaminen sekä elinkeinojen kehitysmahdollisuuksien parantaminen. Laihian kunta painottaa, että nyt hyväksytyn kaavan seurauksena on Laihianjoen valtakunnallisesti kulttuurihistoriallisen merkittävän maisema-alueen pirstaloituminen.

Laihian kunta on syvästi huolissaan 3A-tielinjauksesta seuraavan jo nyt korkean tulvariskin kohoamisesta. Laihianjoki on maa- ja metsätalousministeriön 19.12.2024 tekemän selvityksen mukaan yksi Suomen merkittävimmistä tulvariskialueista. Laihianjoki on 18 merkittävimmän tulvariskialueen joukossa kyseisessä ministeriön tekemässä tuoreessa selvityksessä. Vaihtoehdossa 3A joudutaan rakentamaan kaksi uutta Laihianjoen ylittävää siltaa, jotka toteutuessaan lisäävät tulvariskiä merkittävästi. 3A-vaihtoehdossa on noin 600 metrin matkalla viisi (5) siltaa herkimmällä tulvariskialueella.

Uuden tielinjauksen seurauksena Laihian kunnan teollisuuden kaavoittamien alueiden ja yleiskäytössä teollisuuden tarpeisiin olevien alueiden saavutettavuus uhkaa heikentyä merkittävästi. Laihian kunta on vaatinut 2A-vaihtoehtoa myös näistä edellä mainituista syistä, koska vanha VT3 olisi jäänyt paikallistieksi.

Laihian kunta huomauttaa lisäksi, että Laihianjoen jokilaakso kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin maisema-alueisiin. Tielinjaus 3A uhkaa tuhota Pohjanmaalle tyypillisen jokivarsiasutukseen perustuneen perinnemaiseman aiheuttaen samalla tien välittömässä läheisyydessä olevalle asutukselle ja maatalouden harjoittamiselle haasteita lisäämällä matkaa lohkoille useilla kilometreillä ja pirstaloimalla tiloja huomattavasti vaihtoehtoa 2A enemmän. Tämä on olennaista ottaa huomioon, koska Rudon peltoaukean vuosittaiset viljan satomäärät ovat koko Suomen mittakaavassa huipputasoa. Näin ollen Laihian kunta ei yhdy kaavakonsultti SWECON arvioon siitä, että maakuntakaava ottaisi kattavasti huomioon arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt. Laihian kunta suhtautuu erittäin kriittisesti myös siihen, että SWECON arvio kaavan vaikutuksista maaseutumaisemaan olisi positiivinen ja arvokkaan maaseutumaiseman säilyttämistä tukeva. Lisäksi vaihtoehto 3A vaikeuttaa usean maatalon tilajärjestelyitä tulevaisuudessa, koska tilakeskukset jäävät uuden rakennettavan tien ja Laihianjoen väliin. Tilakeskusten ympärille jää vain vähän pelloja. Näin ollen Laihian kunta kyseenalaistaa SWECON arvion maakuntakaavan vaikutuksista alkutuotantoon. Kunnan näkemys on se, että maakuntakaava ei edistä elinkeinoelämän ja alkutuotannon olosuhteita vaan päinvastoin heikentää niitä rajusti etenkin Rudon peltoaukealla.

Laihian kunta näkee erityisen haastavana vaihtoehdon 3A tuoman paikallisteiden rakentamisen. Vaihtoehdossa 3A paikallisteitä rakennettaisiin noin 25 km edestä. Tämä on noin kolme kertaa enemmän kuin vaihtoehdossa 2A.

Uudessa vaihtoehdossa rakennettavat tiet ovat laajasti paikallisliikenteen käytössä. Huomionarvoista on rakennettavien teiden 5,5–6,5 m kapeus. Näillä teillä tullaan edelleen tulevaisuudessa liikumaan myös maatalouskoneilla, joten teiden kapeus tulee aiheuttamaan merkittäviä haasteita paikallisliikenteen toimimiselle linjauksen toteutuessa käytäntöön. Lisäksi osa paikallisteistä on merkitty yksityisteiksi. Teiden rakentamisen kustannusten jakautuminen on tällä hetkellä täysin epäselvää.

Vaihtoehdossa 2A nykyinen VT3 jäisi paikallistieksi tukien kuntien paikallisliikennettä ja elinkeinoelämää.

Näiden edellä mainittujen seikkojen johdosta tällä valituksella Laihian kunta vaatii Pohjanmaan maakuntavaltuuston päättämän maakuntakaavan 2050 hylkäämistä.

Laihialla 28.4.2025

Laihian kunnanhallitus